

Risku pārvaldības politika

1. Risku pārvaldības politika nosaka vienotus risku pārvaldības pamatprincipus un atbildību sadalījumu sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Elektroniskie sakari" (turpmāk – Sabiedrība), lai savlaicīgi identificētu un pārvaldītu būtiskākos Sabiedrības darbību negatīvi ietekmējošos faktoros, nodrošinot vispārējā stratēģiskā mērķa sasniegšanu, veiksmīgu attīstību un samazinot potenciālos zaudējumus un reputācijas kaitējumu.
2. Risku pārvaldības pamatprincipi:
  - 2.1. integrēts un nepārtraukts procesu kopums – risku pārvaldība nav uztverama kā atsevišķa funkcija vai process, bet gan kā neatņemama lēmumu pieņemšanas sastāvdaļa, kas pastāvīgi notiek visos Sabiedrības pārvaldības līmeņos, sākot ar vidēja termiņa darbības stratēģijas izstrādi un ieviešanu, līdz pat ikdienas operatīvajai darbībai;
  - 2.2. samērīgums – Sabiedrība resursus risku pārvaldīšanai izmanto efektīvi un samērojami ar risku smagumu (izdevumu samērīgums pret iespējamiem zaudējumiem riska iestāšanās gadījumā);
  - 2.3. atklātums un darbinieku līdziesaistīšanās – Sabiedrība motivē darbiniekus atklāt potenciālos riskus. Neatbalsta rīcību, kad informāciju par zināmiem potenciāliem riskiem neziņo;
  - 2.4. operatīvitate – risku pārvaldība regulāri un savlaicīgi seko ārējās un iekšējās vides izmaiņām un notikumiem, apzinot izmaiņas esošajos un identificējot jaunus riskus;
  - 2.5. preventīva rīcība – pirms jaunu darbību uzsākšanas, pakalpojumu vai funkciju nodošanas ārpalpojuma sniedzējiem vai citu būtisku izmaiņu īstenošanas Sabiedrībā veic risku izvērtēšana;
  - 2.6. piesardzība – Sabiedrība neuzņemas augstus riskus un riski netiek novērtēti nepamatoti zemu;
  - 2.7. pietiekama risku informācija – risku pārvaldībā izmanto visu pieejamo vēsturisko, aktuālo un paredzamo nākotnes informāciju;
  - 2.8. risku izpratnes veicināšana – regulāra darbinieku izglītošana un sapratnes veicināšana par riskiem un to pārvaldību.
3. Efektīvākai risku pārvaldībai riskus Sabiedrībā iedala šādās kategorijās:
  - 3.1. stratēģiskie riski, kas saistīti ar nefinanšu un finanšu mērķu noteikšanu un izpildi, lai realizētu Sabiedrības vispārējo stratēģisko mērķi. Kategorijā ietilpst arī iespējamie apdraudējumi un izaicinājumi elektronisko sakaru nozarē, tajā skaitā lēmumu pieņemšana saistībā ar stratēģisko darbību, attīstību, inovāciju ieviešanu un investīciju projektu īstenošanu;
  - 3.2. darbības riski, kas saistīti ar neatbilstošiem vai nepilnīgiem iekšējiem procesiem, cilvēku vai sistēmu kļūdām un neatbilstošu darbību, iekšējo politiku un noteikumu

- neievērošanu vai ārējo apstākļu ietekmi uz darbības nodrošināšanu, tajā skaitā personāla, darba vides, fiziskās drošības, informācijas drošības, personas datu aizsardzības, projektu vadības un citi riski;
- 3.3. finanšu riski, kas saistīti ar nespēju nodrošināt pietiekamus finanšu līdzekļus Sabiedrības darbībai un stratēģisko iniciatīvu finansēšanai. Kategorijā ietilpst arī riski, kuru dēļ Sabiedrības plānotās izmaksas var būtiski atšķirties no faktiskajām (līgumsaistības, inflācija u.c.);
  - 3.4. reputācijas un atbildības riski, kas saistīti ar starptautisko, Eiropas Savienības un Latvijas Republikas normatīvo aktu un standartu prasību neizpildi vai neprecīzu informāciju un kas saistīti ar negatīvu sabiedrības viedokli par Sabiedrību vai tās sniegtajiem pakalpojumiem, tajā skaitā krāpšanas, korupcijas, interešu konfliktu, sankciju un citi riski.
4. Risku vadības process ietver šādus galvenos soļus:
    - 4.1. risku identificēšana - process, kura gaitā pamana un sākotnēji novērtē risku, kā arī nosaka riska īpašnieku;
    - 4.2. risku analīze un novērtēšana – process, kura gaitā izprot risku, tā cēloņus, iestāšanās pazīmes un sekas, kā arī nosaka risku vērtību un nozīmīgumu, novērtējot to iestāšanās varbūtību un ietekmi;
    - 4.3. risku mazināšanas un kontroles pasākumu plānošana un īstenošana - process, kura gaitā nosaka un īsteno kontroles pasākumus, lai pārvaldītu identificētos riskus un samazinātu riska varbūtību, ietekmi vai abus;
    - 4.4. risku pārvaldības procesa uzraudzība un pārskatīšana – process, kura gaitā koordinē un pārrauga risku pārvaldības procesu;
    - 4.5. risku ziņošana un informēšana – process, kura gaitā īsteno komunikāciju par risku jautājumiem (identifikācija, novērtēšana, risku mazināšanas un kontroles pasākumu noteikšana un īstenošana, procesa norise un tā rezultāti) struktūrvienībās un ārpus tām.
  5. Risku pārvaldībā iesaistītās puses un to atbildība:
    - 5.1. Valde:
      - 5.1.1. izveido visaptverošu risku pārvaldības sistēmu, veicinot risku kultūru, izpratni un ievērošanu visos līmeņos;
      - 5.1.2. apstiprina Risku pārvaldības politiku un risku pārvaldības iekšējos normatīvos dokumentus;
      - 5.1.3. nodrošina un pārrauga risku pārvaldības sistēmas darbību, pārskatot tās atbildību un efektivitāti;
      - 5.1.4. izskata un apstiprina risku pārvaldnieka sagatavotos ziņojumus par risku pārvaldību un risku īpašnieku veikto darbības risku novērtējumu, tajā skaitā izmaiņām darbības risku novērtējumā, risku vadības pasākumiem un to realizācijas statusu;
      - 5.1.5. nodrošina nepieciešamo resursu piešķiršanu risku pārvaldībai un pārliecinās par resursu pietiekamību;
    - 5.2. Risku pārvaldnieks, kura pienākumus veic kvalitātes vadītājs:

- 5.2.1. reizi gadā pārskata Risku pārvaldības politiku un, ja nepieciešams, sagatavo priekšlikumus politikas pilnveidei;
  - 5.2.2. izstrādā un regulāri pārskata risku pārvaldības iekšējos normatīvos dokumentus;
  - 5.2.3. koordinē un organizē risku pārvaldības aktivitātes struktūrvienībās, tajā skaitā atkārotu risku identificēšanu un novērtēšanu, nodrošinot risku vadības procesa norisi un nepārtrauktību;
  - 5.2.4. pārrauga identificēto risku sarakstu un risku novērtējumu, objektīvi izvērtē identificētos riskus un to vērtējumus un nekavējoties ziņo valdei par identificētiem kritiskiem riskiem;
  - 5.2.5. sagatavo un iesniedz izskatīšanai Risku vadības grupai ziņojumu par risku īpašnieku veikto darbības risku novērtējumu un noteiktajiem risku mazināšanas un kontroles pasākumiem;
  - 5.2.6. iesniedz valdei apstiprināšanai sagatavotos ziņojumus par risku īpašnieku veikto darbības risku novērtējumu un noteiktajiem risku samazināšanas un kontroles pasākumiem;
  - 5.2.7. uztur un aktualizē Risku reģistrā iekļauto darbības risku novērtējumu;
  - 5.2.8. uztur un aktualizē Risku mazināšanas pasākumu plānu, uzrauga risku mazināšanas pasākumu izpildi;
  - 5.2.9. sniedz konsultācijas, veicina sadarbību un sekmē vienotu izpratni par risku pārvaldību;
  - 5.2.10. sagatavo informāciju publicēšanai Sabiedrības tīmekļa vietnē par paredzamiem riska faktoriem.
- 5.3. Risku vadības grupa, kuras personālsastāvu nosaka valde, izdodot rīkojumu un sastāvā iekļaujot radiofrekvenču plānošanas, radiofrekvenču uzraudzības, stratēģiskās attīstības un sadarbības un atbalsta funkciju nodrošināšanas pārstāvjus:
- 5.3.1. pārrauga risku pārvaldības procesu, sniedzot vērtējumu par risku pārvaldības sistēmas darbību;
  - 5.3.2. izskata un saskaņo (vizē) valdei apstiprināšanai virzītos risku pārvaldnieka izstrādātos risku pārvaldības iekšējos normatīvos dokumentus, nepieciešamības gadījumā iesakot korekcijas vai papildinājumus;
  - 5.3.3. izskata un saskaņo (vizē) valdei apstiprināšanai virzītos risku pārvaldnieka sagatavotos ziņojumus par risku īpašnieku veikto darbības risku novērtējumu un noteiktajiem risku samazināšanas un kontroles pasākumiem, nepieciešamības gadījumā iesakot korekcijas vai papildinājumus;
  - 5.3.4. ziņo valdei par situāciju risku pārvaldības jomā, par risku analīzes un novērtēšanas rezultātiem un būtiskajiem riskiem un problēmām būtisko risku pārvaldībā, ja tādas rodas, kā arī izsaka priekšlikumus risku pārvaldības sistēmas pilnveidošanai;
  - 5.3.5. ne retāk kā reizi kalendārajā gadā izvērtē un nosaka Sabiedrības paredzamos riska faktoros.
- 5.4. Risku īpašnieki:

- 5.4.1. nodrošina identificēto risku ikdienas uzraudzību savā atbildības jomā esošajos procesos un funkcijās;
  - 5.4.2. veic risku identificēšanu, analīzi un novērtēšanu, nosakot risku vērtību un būtiskumu, izvērtējot to iestāšanās varbūtību un ietekmi;
  - 5.4.3. nosaka risku mazināšanas un kontroles pasākumus, kā arī nodrošina to izpildi noteiktajos termiņus, kas nevar tikt pagarināti;
  - 5.4.4. informē risku pārvaldnieku par jauna riska identificēšanu, aktuālo risku novērtējumu, noteiktajiem un īstenotajiem risku samazināšanas un kontroles pasākumiem un risku kontroļu efektivitāti, kā arī sniedz priekšlikumus par nepieciešamajiem uzlabojumiem risku pārvaldības procesā vai informāciju par risku vadības problēmām, ja tādas rodas.
- 5.5. Darbinieki
- 5.5.1. veic risku pārvaldību savas kompetences un noteikto procesu un noteikumu ietvaros;
  - 5.5.2. savlaicīgi ziņo tiešajam vadītājam un/ vai risku īpašniekam par jauna riska identificēšanu savā darbā, riska notikuma iestāšanos un konstatētajiem trūkumiem risku kontrolēs un/ vai risku pārvaldības procesā.